

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.954

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 25. junija 1927.

Telefon št. 2552

STEV. 71.

Borzni tajnik: dr. M. Dobrila:

Otvoritev deviznega in valutnega prometa na Ljubljanski borzi.

V današnji razburkani epohi gospodarstva gredo pomembni dogodki mimo nas skoro neopaženo. Najraznovrstnejša, pereča gospodarska vprašanja — zapuščine svetovne vojne — se dnevno množe, silijo dnevno bolj v ospredje ter zahtevajo z vedno večjim in silnejšim povdorkom rešitve.

Vsled različnosti naziranj, nasprotstev stremljenj, prevladovanja trenutno močnejših sil, se gospodarska vprašanja konečno rešujejo največkrat iz vidika oportunitizma.

Kaj čuda, če se spričo take ureditve ekonomskih prilik gospodarski krogi medsebojno čimbolj odtujujejo in prihajajo nacionalno-gospodarska nasprotstva vedno bolj do izraza. Nekdanje velike nade in zaupanje v mednarodni gospodarski forum izginja z vsakim dnem rapidneje, gospodarsko oboroževanje se v enomer poojstruje, zanimanje širokih gospodarskih krogov pa vedno bolj manjša.

Slovenija, sicer le mali otok na površju zemeljske oble, toda velepomembna geografična točka v spajanju svetovnih delov, je v vsaki epohalni dobi tvorila os gospodarskega zavojavanja in osvojitve. V spoznanju te svoje velike vloge se je slovenski narod tudi dvignil do kulturno in gospodarsko visoke stopnje, kojo danes zavzema in uživa.

Prošlost Slovenije predstavlja neprestani boj za povzdigo, sedanost: izvojevanje boja in upajmo, da ji bodočnost nakloni tudi sadove dosedanjega truda.

Z današnjim dnem se odvarja na Ljubljanski borzi promet z devizami in valutami. S tem dogodkom se ta moderna polnopravna gospodarska ustanova uvršča kot tretja v krog že obstoječih posestrim. Dasi utegne današnja proslava preiti brez večjega odmeva, tvori današnji dan za Slovenijo vsekakor mejnik med prošlostjo in bodočnostjo slovenskega gospodarstva. Bela Ljubljana stopa v krog svetovnih tržišč, kjer se postavljajo temelji za ozdravljenje finančnih prilik poedinih držav. Mejniki, katerega si postavlja danes Slovenija, je izpopolnitev njene najvišje gospodarske stopnje, ki se bode udeleževala na mednarodnem trgu z »Notico Ljubljana«.

Ljubljanska borza je vkljub dosedanjemu okrnjenemu obsegu tekom triletnega poslovanja dokazala popolno opravičenost svojega obstoja s tehničnimi uspehi. Dosedanje primanj-kovanje lastnega deviznega tržišča, je onemogočalo uspešnejše in hitrejšo osredotočenje poslovanja našega celokupnega slovenskega gospodarskega življenja.

Kot mednarodno uvaževan forum za ocenjevanje splošne gospodarske urejenosti in finančne moči, po kateri se meri kreditna sposobnost vsake dežele, naša borza v dosedanem okviru ni mogla najti pravilnega upoštevanja in merodajnega uvaževanja.

Stopnjevanje naše notranje, zlasti gospodarske urejenosti se pojavlja vsepovsod, kar pomenja, da se naše gospodarstvo tudi strukturno jači in sila naše odločitve činitelje na rešitev najvažnejših gospodarskih vprašanj. Ravno to uvaževanje od strani merodajnih faktorjev bode našemu gospodarstvu omogočilo pravi in neoviran polet ter zajamčilo njega obstoj in osamosvojitve.

Prva važna rešitev v cilju gospodarskega ozdravljenja je podelitev devizno-valutne koncesije Ljubljanski borzi, za katero dosego so se dolga leta neprestano borili brezizjemno vsi naši gospodarski krogi. Čim dalje bolj povdarjeno stremljenje naših gospodarskih krogov, zlasti pa naših denarnih zavodov po lastni borzni ustanovi je konečno odločitve vplivalo na merodajne faktorje, da je Slovenija konečno dosegla izpopolnitev borze v prid okrepitev našega gospodarstva.

S to dopolnilno koncesijo je šele dana prava možnost stalnega razvoja ljubljanske borze, ki bo v bodoče predstavljala najzanesljivejšo merilo napredka slovenskega gospodarstva. Pospesena ureditev razpečevanja naravnih in tehničnih dobrin, ki jih nudi naša dežela inozemstvu, je nujno potrebna in k temu pospeševanju bode doprinesla borza gotovo v največji meri.

Ponosni moramo biti, da je v osrčju delavne Slovenije — v njenem naravnem gospodarskem središču — zasedrno žarišče, ki bo odslej še jače uravnavalo tok gospodarskega udeleževanja.

Pozdravljen in upoštevan naj bo ta svečani in dolgopričakovani trenutek, ko se odvarja devizni promet na Ljubljanski borzi. S tem postaja Slovenija ravnopravni gospodar skupne očetnjave. Usojen naj ji bo uspešen razmah, kakor ga je dosedaj zaznamovala. Doseže naj med nami ugled kot ji pristojna in kakršnega so deležne njene posestrime. Pribori naj si uvaževanje zlasti onih, ki doslej niso mogli razumeti njenega visokega poslanstva v prid slovenskega gospodarskega razvoja in v korist splošnosti. Izpopolnitev ljubljanske borze naj ne znači samo gospodarsko enakopravnost zahodnega dela naše lepe države, temveč znači naj tudi izpopolnitev slovenskega gospodarskega programa v dobrobit njegovega naroda.

NABIRANJE NAROČIL PRI PRIVATNIKI POTOM INOZEMSKIH POTNIKOVI.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je pred kratkim oba velika župana, v Ljubljani in v Mariboru, ponovno opozorila, da inozemski potniki z izgotovljeno robo še vedno obiskujejo ne le trgovske obrate, marveč tudi privatnike v mestih in na deželi in nabirajo naročila, s čemer se povzroča škoda domačim trgovcem, večkrat pa vsled slabe kakovosti blaga tudi odjemalcem. Veliki župan mariborske oblasti je na podlagi te opozoritve naslovil na vse srezke poglavarje in na mestna magistrata v Celju in v Mariboru odlok, v katerem jim naroča, da poostre kontrolo inozemskih potnikov potom podrejenih varnostnih organov in pozovejo tudi občinske urade, da s primernim poukom opozore prebivalstvo na večjo previdnost pri nakupih inozemskega blaga G. Veliki župan na koncu odloka še posebej opozarja vsa obrtna oblastva na določbo § 59 obrtnega reda in odločbo ministrstva za trgovino in industrijo od 2. aprila 1927 br. z 184/III. Uradni list 167/44 — 1927, po kateri je inozemskim potnikom prepovedano nabiranje naročil pri privatnih osebah.

Fr. Zelenik:

Knjigovodstvo in kalkulacija.

V praksi je še jako razširjeno naziranje, da knjigovodstvo in kalkulacija nista v medsebojni zvezi, pa je v mnogih industrijskih podjetjih knjigovodstvo ločeno od kalkulacijskega oddelka, kateri samostojno vrši kalkulacijo brez porabe podatkov knjigovodstva. Ta delitev ima lahko slabe posledice za podjetje. Oba oddelka ne primerjata medsebojno uspehov svojih računov, jih potemtakem ne kontrolirata medsebojno, vrinejo se lahko zle napake, delo je podvojeno in uspeh je dvomljiv.

Knjigovodstvo, kalkulacija in statistika so tri sestre, nerazdružljive in zaslužijo največje nege bodisi v trgovskem, bodisi v industrijskem ali obrtnem obratu. Vse tri skupaj dajejo celotni in podrobni pregled obratovanja in uspeha brez ozira na tehnične posebnosti ali na razlike v obratovanju.

Knjigovodstvo obsega vse premoženje, vknjižuje vse izpremembe v tem premoženju, tedaj tudi vse stroške, ker ti se krijejo iz premoženjskih delov in povzročajo tedaj njihove izpremembe. Knjigovodstvo mora beležiti na svojih poštevitih tudi izpremembe in stroške od surovine do izvršitve izdelka. Z vknjiževanjem vseh teh izprememb in z njimi spojenih izdelovalnih in drugih stroškov zbira knjigovodstvo podatke za kalkulacijo, saj knjigovodstvo vodi ali mora voditi poštete za surovine, pomožne snovi, fabrikacije in posamezne oddelke fabrikacije, zasleduje kretanje surovin in polizdelkov do gotovega izdelka po oddelkih, vknjižuje tudi podrobno troške po oddelkih. Ker se vknjižuje najmanj na dveh poštevitih, tedaj knji-

govodstvo kontrolira vse vknjižbe samo po sebi. Take kontrole kalkulacija nima in je kontrola proizvodnih stroškov in stroškov sploh mogoča le s knjigovodstvom. Kalkulacija mora izračunati na podlagi podatkov knjigovodstva, koliko kaki izdelek stane v fabrikaciji. Ta vrednost se primerja potem z doseženo prodajno ceno, pa vidimo, ali je pri tem izdelku izguba ali dobiček. Tega kalkulacija sama ne more dognati, ampak mora priti na pomoč knjigovodstvo.

Da se bo kalkulacija lahko opirala na knjigovodstvo, mora to voditi vse notranje premembe, ločeno po oddelkih, glede surovin, pomožnih snovij, polizdelkov, mora vknjiževati vse mezde in druge izdatke v vsakem oddelku in za vsaki izdelek. To zahteva sicer precej podrobnega dela, ali če hočemo imeti res zanesljive in podrobne podatke za izračunavanje cene posameznega izdelka, se mu ne smemo izogniti.

Od natančnega izračunavanja cene posameznega izdelka je odvisen ne samo uspeh, ampak tudi konkurenčna sposobnost. Cena se mora dognati na podlagi zanesljivih podatkov, ne pa samo domnev. Tovarnar ali trgovec mora natančno vedeti, koliko ga posamezni izdelek ali posamezno blago stane, da se lahko določi prodajna cena. Večkrat se pri kakem izdelku ali pri kaki vrsti blaga ne more zaslužiti ali zelo malo, pa se morda lahko nadomesti to pri drugem blagu ali izdelku. Tako zanesljive podatke pa more dati le sistematično in popolno knjigovodstvo, ne pa kalkulacijski oddelek sam.

Ločena kalkulacija brez opore na podatke knjigovodstva je za podjetnika nevarna, ker je brez kontrole in potemtakem nezanesljiva. Knjigovodstvo in kalkulacija morata biti v najtesnejši zvezi.

Povišanje blagovnih tarif.

Prihodnji teden se zaključijo v tarifnem odboru razprave glede načrta za povišanje tarif, ki ga je izdelala Generalna direkcija državnih železnic. Kakor je ministrstvo že vnaprej v svojem uradnem obvestilu naznailo, stopijo tarifne izpremembe in povišanja dne 15. avgusta v veljavo, torej v sredi najjače eksportne sezone. Povišanje bo zadelo najboljše premog in drva, poleg tega pa tudi celo vrsto drugih industrijskih surovin ter gradbenega materiala in bo po dosedanjih cenitvah obremenilo produkcijo v Sloveniji za nad 22 milijonov dinarjev. — Vendar ekonomski problem tarifnega povišanja ne leži samo v povečanju prevoznih stroškov, marveč v tem, da bo nameravano povišanje povzročilo neprimerno večjo škodo našemu narodnemu gospodarstvu s tem, da bo vsled povišane tarife mnogo poslov storniranih, drugi bodo končali za odjemalca odnosno za prodajalca z izgubo, v največ primerih pa sploh ne bo mogoče skleniti kupčije in vnovčiti blaga. V tem, da to povišanje slabi našo konkurenčnost, da izgublamo vsled njega pozicijo za pozicijo na oddaljenejših tržiščih Vojvodine in Srbije v korist inozemske konkurence, tiči jedro problema.

Borba sicer še ni končana, toda v celotnem moramo konstatirati, da je Generalna direkcija dosedaj bila precej nepopustljiva, dasi so dokazi in argumenti, ki so jih predložili naši predstavitelji v tarifnem odboru, tako

jasni in prepričevalni, da bi železniška uprava morala uvideti, da bo škoda, ki jo bo povzročilo povišanje tarif narodnemu gospodarstvu, zadela končno tudi železnico in da bo efekt povišanja navsezadnje le negativen.

Kakor čujemo se pričakuje, da bo povišanje tarif doneslo železnici ca 63 milijonov novih dohodkov. Ta račun je sestavljen seveda na napačni predpostavki, da ostane promet in konzum blaga po povišanju enak, kakor je bil dosedaj. Železniška uprava motivira povišanje s tem, da izkazujejo železnice deficit. Izpad v dohodkih znaša po njihovih navedbah samo v aprilu t. l. 71 milijonov dinarjev, torej več kakor ima donesti celokupno nameravano povišanje tarif. Železniška uprava do danes ni objavila svojih računskih zaključkov za prejšnjo finančno leto, in jemlje sedaj kot argument za povišanje baš najslabši mesec v letu, ko je promet minimalen, da skuša z njim utemeljiti potrebo povišanja tarif. Ta način argumentacije nikakor ni pravilen, ker se tarifna politika ne sme voditi pod utisom in raz vidik prehodnih pojavov, ko je vendar vsakemu lajiku znano, da je razmerje dohodkov iz blagovnega prometa pri nas kot izrazito agrarni državi v izvozni sezoni bistveno drugačno kot v prvem polletju.

Če bežno premostimo naše železniške finance v preteklih 8 letih, vidimo, da je imela železnica do 1. oktobra 1925 celokupno 1186 milijonov dinarjev prebitka, ki pa se je ves sproti porabil po večini za popravilo

porušenih prog v Srbiji ter za gradbo novih železnic.

Ko pa je vsled porasta borzne vrednosti dinarja nastopila doba gospodarske depresije, je to občutila tudi naša železniška uprava. Tudi ona mora deliti usodo našega gospodarstva. Začasni zaključki leta 1925/26 izkazujejo 300 milijonov deficita, preteklo finančno leto 1926/27 186 milijonov dinarjev ali 9% celokupnega budžeta ministrstva saobračaja.

Pogrešno je, da se za teh 9% išče kritja v povišanju tarif, namesto, da bi se racionaliziralo eksploatacijo in komercializiralo postopanje pri nabavi materiala, kjer bi se po globokem prepričanju gospodarskih krogov z lahkoto prištedilo manjkajočih 180 milijonov.

Vprašanje povišanja tarif pri današnjem položaju našega gospodarstva in v obliki kakor se pojavlja, pa žal ni samo strokoven problem tarifnega odbora, marveč je vprašanje mnogo širše važnosti, ki predvsem tangira finančni odbor Narodne skupščine in našo celokupno vladu, ki pri vsaki priliki tako rada povdarja, da je najvažnejša točka njenega delavnega programa rešitev gospodarske krize. Medtem pa dejstva govori ravno nasprotno. Od finančnega odbora mislimo, da smemo pričakovati, da bo vsaj proračun železniškega ministrstva za leto 1928/29 normaliziral, od železniške uprave pa, da bo znala uvaževati argumente gospodarskih krogov, ki govorijo absolutno proti povišanju blagovnih tarif.

Anketa glede povišanja blagovnih tarif.

Včeraj, dne 23. junija se je vršila v zbornici T.O. v Zagrebu anketa gospodarskih krogov glede nameravnega povišanja tarif. Anketo, katere so se udeležili mnogobrojni zastopniki gospodarskih organizacij in prizadetih industrijskih panog, je vodil predsednik Taninskega sindikata g. gen. dir. Braum. Uvodni referat je podal zbornični konsulent dr. L. Karmanski. V svojem poročilu je opisal potek in razvoj razprav v tarifnem odboru in izglede, da se doseže vsaj za nekatere glavne predmete omiljenije predvidenih povišanj. Poročal je posebno obširno v izpremembah pristanišnih tarif ter o nameravani uvedbi refakcijske uporabe povlaščenih tarif.

V razpravi, ki se je nato razvila, je opozoril ravnatelj »Danice« posebno na povišanje tovarnine za pirit. Kritiziral je nestalnost v tarifnem režimu in povdarjal, da se je tarifa za pirit v toku preteklega leta štirikrat izpremenila, tako da nima kemična industrija, ki ga uporablja, nikake točne kalkulacijske baze.

Tajnik Saveza industrijalaca gosp. Bauer je repliciral obširno na referat dr. Karmanskija glede načelnega stališča industrije pri povišanju tarif, kakor tudi glede specijelnega povišanja posamezne panoge. Predlagal je, da se zadeva pokrene tudi v finančnem odboru in v širši javnosti. Končno je izročil pismeno spomenico o stališču Zveze industrijcev.

Generalni ravnatelj mlinske industrije g. Axelrad je razmotrival podrobno izpremembe tarife, v kolikor se tičejo mlinske industrije in oskrbe pasivnih krajev ter se izjavil proti posebni znižani tarifi za južno Srbijo, s pomočjo kafere osvajaajo Srbijanci preko morja Dalmacijo, ki je bila sedaj domena hrvaške in slovenske mlinske industrije.

Zastopnik Zagrebške papirne tvornice je predlagal, da se skuša preprečiti povišanje pristanišne tarife za papir in naj bi sedanja tarifa veljala tudi v bodoče za Dalmacijo, ker predstavlja nameravano povišanje ca 180% sedanje tarife. Omenja, da je na tem vprašanju tudi papirnica Vevče zainteresirana. V Dalmacijo prihaja sedaj italijanski papir, ker je carina z novim finančnim zakonom znižana na 1 zlati dinar.

Zastopniki pivovarn so izjavili, da bo ukinitve pristanišne tarife za dovoz piva v Primorje povzročila štiri-

kratno povišanje sedanje tarife in se bo pivo v Primorju ogromno podražilo, kar ne bo v prilog gostilničarstvu in hotelirstvu. Prosijo zato, da se dejstvuje na to, da se tarifa ne poviša v tej meri.

Zastopniki drvarske industrije in industrije za predelavo lesa izjavljajo, da vstrajajo na stališču zaključkov sarajevske ankete meseca aprila t. l. ter opozarjajo na škodo, ki jo bomo pretrpeli v Vojvodini, ako se povišanje izvede.

V imenu ljubljanske zbornice je v daljšem govoru tajnik Ivan Mohorič, ki se je udeležil ankete, obrazložil načelno stališče, ki so ga zavzele zainteresirane industrije in gospodarski krogi v Sloveniji na anketah, ki jih je priredila zbornica glede povišanja tarif. Konstatiral je, da v dosedanjih razpravah v tarifnem odboru niti en argument G. D. Ž. ni izdržal v celini stvarne kritike, pač pa, da je razprava pokazala, da je bil ta načrt izdelan brez sporazuma z ostalimi resori. Očrtal je nato glavne momente zbornične spomenice proti povišanju in izjavil, da z veseljem pozdravlja namen, da se akcija proti povišanju tarif razširi v širši javnosti, da spoznajo gospodarski krogi dosedanjo borbo in napore tarifnega odbora ter tudi vidijo argumente, ki govoriijo proti povišanju tarif in ki so za železniško upravo porazni.

Po kratkem zaključnem govoru predsednika Brauma in repliki dr. Karmanskija, je bila nato anketa zaključena.

ELEKTRIČNA CESTNA ŽELEZNICA V LJUBLJANI.

Mestna občina ljubljanska se pogaja z delniško družbo, katere last je ta železnica, da železnico odkupi in se tako poslužuje pravice, katero si je pogodbeno izgovorila ob gradbi železnice. Pogajanja so dospela na mrtvo točko, vsled česar je mestna občina sklicala anketo, na katero je poleg zastopnikov občine in družbe povabila tudi zastopnike Zbornice za trgovino, obrt in industrijo in Delavske zbornice v Ljubljani. Za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo je na anketi zbornični tajnik g. dr. Windischer preciziral svoje stališče v tem smislu, da je nujno priporočljivo, da mestna občina odkupi električno cestno železnico, ker je le tem potom dana možnost, da se omrežje te železnice razširi tudi na periferijo, kar je posebno važno, ker stojimo tik pred ukinitvijo stanovanjskega zakona in bo dotok prebivalstva na periferijo tem močnejši ter se bo tam tudi izdatnejše razvilo gradbeno gibanje. V istem smislu se je izjavil tudi zastopnik Delavske zbornice. — Pogajanja mestne občine se nadaljujejo in je upanje, da se v doglednem času ugodno zaključijo.

Iz naših organizacij.

Trgovine na Vidov dan. Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča članstvo, da bodo trgovine v torek dne 28. t. m. na Vidov dan zaprte le v času slovesne službe božje, to je od 10. do 11. ure predpoldne. Na praznik sv. Petra in Pavla v sredo pa morajo biti trgovine zaprte. — Načelstvo.

Vinocet

Tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši
NAMIZNI KIS
iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.
Telefon Štev. 2389.

VII. Ljubljanski velesejem.

Tuji gostje na ljubljanskem velesejmu. Naš generalni konzul v Zürichu pripravljaja ekskurzijo švicarskih gospodarskih krogov v našo državo. Ekskurzije se udeleži približno 50 oseb. Gostje si ogledajo najprej ljubljanski velesejem in odpotujejo na to v Hrvatsko Primorje in v Dalmacijo.

Posebne vozne ugodnosti za obiskovalce letošnjega velesejma od 2. do 11. julija: Ministrstvo za železnice je naknadno dovolilo, da velja polovična vožnja na osebnih in brzovlakih za obiskovalce velesejma pri dopotovanju že od 28. junija in do 11. julija, pri odpotovanju iz Ljubljane pa od 2. do 15. julija.

Ker je razstavni prostor v paviljonskih zgradbah popolnoma zaseden, naproša ravnateljstvo velesejma vse zainteresirane razstavljalce, da ne pošiljajo več novih prijavnice za udeležbo na velesejmu. Na razpolago je samo še razstavni prostor na prostem, nepokrit. Zamudniki pa se zamorejo že sedaj prijaviti za udeležbo na jesenski Pokrajinski razstavi.

Od česa je odvisen uspeh velesejma? Dosedanje delo na tem polju je pokazalo, da uspeh velesejma ni odvisen toliko od razstavnega dela samega, temveč od psihološkega upliva na kupca. »Prodajati« in sicer v pomenu pridobivati si z udeležbo na velesejmu čimdalje večji krog odjemalcev, to je glavni cilj velesejma, ne samo razstava in trenutni uspehi. Velesejem mora biti most med produkcijo in konsumom. Redno vsako leto obiskuje velesejem večina naših trgovcev in prodajalcev, a to so pravi od-

jemalci producentov in engrosistov. Zato morejo biti tvrdke, ki bodo razstavile na VII. Ljubljanskem vzorčnem velesejmu od 2. do 11. julija 1927, že danes sigurne uspehe.

Prodaja na obroke.

Redkokdaj se je proti kaki gospodarski potrebi pojavil večji odpor kakor proti odplačilnemu sistemu na obroke.

Od pamtiveka se je v trgovstvu udomačila navada prodaje proti obrokom, ampak današnja doba je ta sistem občutno diskreditirala, saj je zahteval celo vrsto žrtve iz krogov trgovskih podjetij. Pozabiti pa ne smemo, da je nezdrava podlaga ustrojstva takih prodajalnih načinov pri nas zakrivil nepopularnost kreditne prodaje.

V Severni Ameriki se je v zadnjem desetletju prodaja na obroke tako razvila, da ji pripisujejo najupliviše vlogo pri gospodarskem razmahu v industriji in trgovini.

Amerika je že davno v velikopoteznih podjetjih organizirala prodajo na obroke.

V Nemčiji so se leta 1925 pojavili prvi poskusi pospeševati obtok blaga potom finančnih zavodov, ki naj bi olajšali nakup proti obrokom. Spočetkoma so vse banke soglasno odklonile udeležbo na taki akciji, šele polagoma se je uveljavilo prepričanje, da bi ne bilo napačno tudi v tem pogledu posnemati napredno Ameriko.

Posebno hudo prizadeta s pomanjkljivostjo kreditne organizacije je bila avtomobilska industrija, in to je dalo v Nem-

čiji prvi povod za ustanovitev finančnih zavodov za olajšavo nakupovalnih kreditov.

Že po enoletnem poskusu se lahko trdi, da se je stvar sijajno obnesla, ter si je odplačilni sistem pridobil v splošnem ugodno presojo. Vzgledu in vzpodbudno si je odplačilni način prikrojila ugledna tvrdka Herman Tietze v Berlinu. Kar naenkrat so izginili predsodki in gospodarski premisleki, ko so po vzgledu Tietzejevega podjetja razne druge firme se odločile za prodajo proti obrokom, seveda pod zaščito finančnih močij čvrstih denarnih zavodov, ki se sedaj takim akcijam niso več upirali.

Seveda še danes niso utihnil svarilni glasovi proti taki trgovski praksi, nasprotniki odplačilnega sistema povdarjajo predvsem nevarnost kreditne zlorabe po finančno šibkejših slojih, katere tak nakup lahko zapelje k lahkomyšelnosti.

Amerika nam v tem pogledu nikakor ne more biti zavzled, tamonjni delavec zasluži približno štirikrat toliko kakor naš, razven tega ne sloni naše splošno gospodarstvo na tako solidni podlagi kakor v Ameriki.

Gotova podjetja ne izključujejo a priori kupčij na obroke, ampak jih omejujejo samo na gotove vrste blaga in do gotove vsote. Neprimerno visoka je namreč pri nas obrestna obremenitev pri takih trgovskih poslih, ki naravno podražijo blago, včasih za 10 odstotkov in še več.

Če se pa ta bremena porazdele kar na vse konsumente, so kupovalci proti gotovini krivično prizadeti, ker bi morali nositi tudi za obročne obrestna bremena.

Zagovorniki konsumnega financiranja potom odplačilnih sistemov se pred vsem sklicujejo na očitno nazadovanje kupne sposobnosti širokih plastij prebivalstva. Organizirano financiranje nakupa lahko blagodejno pliva na občinstvo, pospešujoč smisel za štedljivost.

Če se dobavna možnost blaga olajša, se dvigne produkcija, s tem je zvezana pocenitev, tovarne so v stanu osobje boljše plačevati, skratka obtok denarja se pospešuje.

Obratni razvoj, kot posledica prodaje na obroke, paralelizira kmalu stroške kreditnih kupčij, tako, da jih brez škode lahko prevzame prodajalec.

Pomisleki nasprotnikov odplačilnih sistemov so deloma vsaj teoretično upravičeni, ampak gospodarsko potrebo obročnih kupčij, sklenjenih na zdravi, solidni podlagi, morajo tudi oni priznati. Tržišče motornih vozil v Nemčiji je z malimi izjemami zgrajeno na odplačilnih kupčijah in samo temu načelu je pripisati, da je produkcija sploh bila omogočena.

Po novih načelih se v obče razvije odplačilni nakup po sledečih pravilih:

Stranka, ki želi nakupovalni kredit, se oglasi pri upravi finančnega podjetja, kjer je dotični trgovec včlanjen, izpolni tam vprašalno polo po posebnem vzorcu ter navede vsaj tri reference.

Poizvedbe po kreditni zaupljivosti se vršijo jako naglo ter so v teku treh dni rešene. Če so poizvedbe ugodne, podpisane stranka zadolžno izjavo in prejme za kreditiran znesek čekovni zvezek v zahtevani višini.

Načeloma se pri nakupu ne dela razlike med plačniki v gotovini, in onimi z čeki, razven če v tem oziru z dotičnimi podjetji ni kaj posebnega določeno, sploh pa trgovec šele pri blagajni ugotovi, da se plača s kreditnim čekom.

Razdelitev rizika pri financiranju takih trgovskih poslov je različno urejena. Nekateri skupine so se zjedinele na skupnost pri obremenitvi z nevarnostnim koeficientom; drugi taki zavodi prevzamejo cel riziko na sebe, kakor postopa n. pr. znana firma Tietze, prvoborniteljica za novodobno kreditno poslovanje.

V obče se kredit prizna samo za predmete vsakdanje rabe, izključena so živila, zlatnina, srebrnina, zlahtni kamei in podobne dragocenosti.

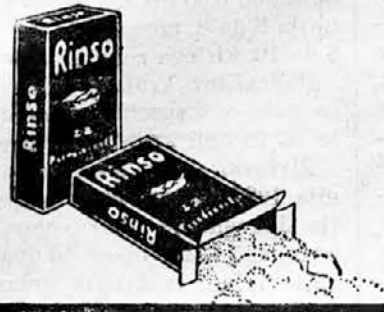
Odplačilni rok je navadno 6 mesecev ali eno leto, priznava pa se kredit samo zaupljivim osebam, uradnikom, obrtnikom itd.

Financiranje je za kupca in za trgovca s stroški zvezano, ki v obče lahko dosežejo 16 odstotkov kreditirane vsote.

Iz poslovalne prakse odplačevanja v

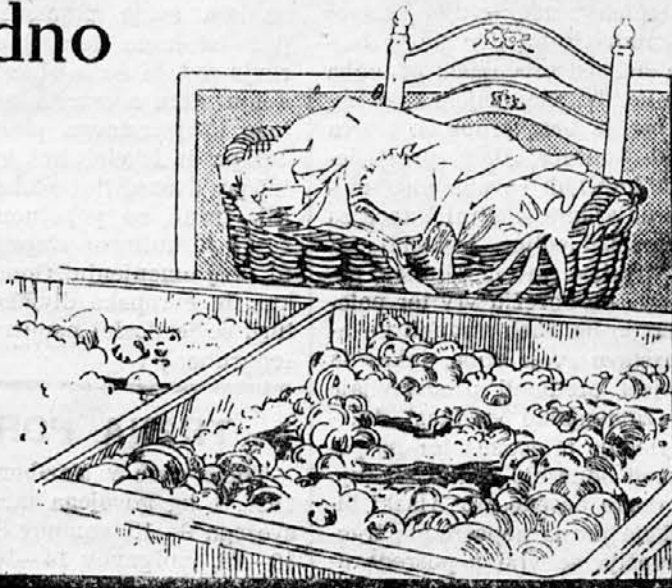
Teško delo pralnega dne za vedno odpravljeno.

Izdelujejo:
LUX - TVORNICE.

Rinso

nova vrsta mila.

obrokih navedemo sledeče konkretne podatke:

Podjetje »Citag« (Commercial Investment Trust A. Ges.) v Berlinu daje kredite stalnim nameščencem od 200 do 3000 mark, oziroma do 200 odstotkov višine mesečnih prejemkov. Za nakupovalno stranko nastanejo 3 in pol odstotni stroški pri šestmesečni uporabi kredita, sedemodstotni pa pri enoletni, dotični znesek se od kreditirane vsote že v naprej odbije. Naplačila se ne zahtevajo.

»Društvo za blagovni promet z. o. z.« v Berlinu zahteva pri vsakem nakupu na obroke 15 odstotkov v gotovini, obrestni pa znašajo 5 odstotkov.

»Kreditna zadruga« Berlin W. zahteva pri nakupu 25 odstotkov kot naplačilo poleg tega še 5 odstotkov na stroških, 75 odstotkov od nakupa se kreditira.

Kaj si vse obetajo interesenti od raznih odplačilnih olajšav? V prvi vrsti, kakor rečeno, pomnožitev produkcije, ki bo neposredno vplivala na število brezposelnih in povečala število konsumentov.

Pod temi vidiki brez skrbi lahko evropske države posnemajo Ameriko, če se ogibljuje škodljivega kreditiranja.

Priporočila pa se od strokovne strani, da se kreditne organizacije kolikor mogoče osnujejo na enotnih podlagah in poslovanje centralizirajo.

(K. Tiefengruber.)

Trgovina.

Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne firme: I. Vokač, ljubljanski magacin v Celju, ing. Vladimir Stare, tvornica kovinskih izdelkov »Eka« na Kolovcu pri Radomljah, Anton Majerič, nakupovanje in prodajanje surovih kož in njih zbiranje v delo v Ormožu, tiskarna »Kolektor« Albin Pogačnik v Stražišču pri Kranju. — Izbrisala se je iz trgovinskega registra firma: Josip Petrič, carinski posrednik v Gornji Radgoni.

Karteliranje cen za petrolej in bencin. Kakor poročajo zagrebški časopisi so se tri velike uvozne firme Shell, Standard in Vacuum sporazumele glede cen in plačilnih pogojev za petrolej in bencin. S tem sporazumom so cene in plačilni pogoji v trgovini s petrolejem in bencinom kartelirane. Kartelirane tvrdke prodajajo samo proti gotovini, proti menici ali bančni garanciji. Kartel ima namen preprečiti medsebojno konkurenco, vsled česar obsega tudi določila o kvoti in pokrivanju konzuma.

Odprava konkurza. Konkurz, ki je bil razglašen o imovini trgovske in industrijske delniške družbe »Textilia« v Ljubljani, je odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Razglasitev konkurza. Konkurz je razglašen o imovini Josipine Rapplove v Sv. Križu pri Litiji. Prvi zbor upnikov je pri okrajnem sodišču v Litiji dne 2. julija 1927, oglasitveni rok pa teče do dne 6. avgusta 1927.

Stališče avstrijskih gospodarskih krogov glede prisilne poravnave. V Avstriji so še vedno v veljavi predvojni predpisi o prisilni poravnavi. Gospodarski krogi si že več let prizadevajo, da se ti predpisi novelirajo in ob tej priliki prilagodijo izpremenjenim razmeram. Predvsem jim gre za zvišanje najmanjše kvote in za skrajšanje plačilnih rokov. Daje zahtevajo izpremembo nekaterih določb, ki so se v praksi izkazale škodljive

za interese upnikov. Kljub ponovnim spomenicam merodajni krogi do sedaj še niso ničesar ukrenili, da bi se noveliranje izvedlo. Vsled tega gospodarski krogi v zadnjem času obnavljajo svojo zahtevo, da se določila o prisilni poravnavi čimprej izpremene.

Industrija.

Nova sladkorna tovarna. Kakor smo svoječasno že poročali, si gradi udružene producentov sladkorne pese v St. Sivicu lastno sladkorno tovarno. Gradba bo stala približno 14 milijonov dinarjev in bo v kratkem dovršena. Tovarna bo imela tako kapaciteto, da bo mogla porabiti dnevno 16 do 18 vagonov sladkorne pese.

Težak položaj ameriške industrije. Trgovske zbornice v Zjedinjenih državah Severne Amerike so zahtevale od vlade, da spričo težkega položaja gospodarstva zniža davčna bremena industrijskim podjetjem od 13 in pol odstotka na 10 odstotkov tudi za primer, da bi to znižanje imelo za posledico deficit državnega gospodarstva.

Obrt.

Za zaščito domače obrtnosti. Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je doznala, da posamezna državna oblastva ne porabljajo pravilno člena 210. zakona o radnjama v novem besedilu po členu 266. finančnega zakona. Dogajajo se primeri, da se domačim ponudnikom domače robe ne oddajajo dobave, čeprav so samo, na primer 6—7 odstotkov dražji nego ponudniki inozemskega blaga. Ker je po sedanjem besedilu gornjega člena zakona o radnjama povsem jasno in nesporno domačim ponudnikom domačega blaga zagotovljeno prvenstvo pred ponudniki inozemskega blaga, ako ponudeno domače blago ni preko 10 odstotkov dražje od tujega blaga, nekatera oblastva očitno kršijo zakon. Centrala industrijskih korporacij je vsled tega naslovila na ministra financ, na ministra trgovine in industrije in na sekretariat Narodne Odbrane spomenico, v kateri jih prosi, da se zavzamejo za to, da se bo z zakonom zagotovljena zaščita domače produkcije tudi v praksi izvajala. Ta prošnja je tembolj upravičena, ker vse druge države dajejo prvenstvo pri državnih dobavah domačim ponudnikom in predmetne predpise tako rigoročno izvajajo, da inozemcem sploh ni mogoče udeleževati se licitacij za državne dobave.

Denarstvo.

Obtok bankoveev Narodne banke. Narodna banka je imela po stanju dne 15. junija t. l. v obtoku že 5341.7 milijonov dinarjev bankoveev. Obtok se je izza dne 8. junija t. l. zmanjšal za 94.6 milijonov Din.

Obtok bankoveev srednje-evropskih emisijskih bank. Po stanju dne 7. junija t. l. so imele emisijske banke v obtoku sledeče množine bankoveev: v Jugoslaviji 5436 milij. Din, v Avstriji 329 milij. šilingov, v Nemčiji 2689 milij. drž. mark, na Čehoslovaškem 6657 milij. čK., na Ogrskem 406 milij. pengov (penge = 12.000 ogrskih kron). Poljska 705 milij. zlotov.

Turčija najema posojila v Nemčiji. Turška vlada je odobrila posojilo nekega nemškega konzorcija v znesku 65 milijonov mark, katero se porabi za gradbo novih železniških prog.

Davki in takse.

Predložitev dokaza o plačanih davkih pri izplačilih za državne dobave, pojasnilo k čl. 79. fin. zakona za leto 1927/28. Finančna delegacija objavlja uradno: Po odredbah člena 79 finančnega zakona za leto 1927/28 ne smejo blagajne državnih in samoupravnih teles izvršiti nikakršnih izplačil za dobave in podjetniške posle, dokler dobavitelj ne predloži dokaz, da nima davčnih zaostankov. Če ne predloži tega dokazila, se izvrši izplačilo po odbitku dolžne vsote davkov in pribitkov. Ker je striktno izvajanje teh določil pri manjših dobavah nepriemno obremenjevalo poslovanje, je dovolila generalna direkcija davkov z razpisom št. 68553 z dne 8. junija 1927 sledeče olajšave: Odredba čl. 79 finančnega zakona za leto 1927/28, ki govori o dobavah in podjetniških poslih na račun države ali samoupravnih teles, se mora tolmačiti tako, da potrdil o plačanih davkih ni treba predlagati takrat, kadar gre za male nabave pisarniških in drugih potrebščin, predvidenih v točki 13. člena 86. zakona o državnem računovodstvu, ki se izvrše neposredno, brez javne licitacije po komisiji, in če kupnina ne presega vsote 1000 (tisoč) dinarjev.

Uvoz, izvoz.

Uvoz zaklane živine in živali v Nemčijo. Ministrstvo trgovine in industrije opozarja interesente, da so stopili v Nemčiji v veljavo novi predpisi o pogojih, pod katerimi se sme uvažati in v Nemčijo prevažati preko Nemčije zaklane živino in živali. Po teh predpisih je uvoz, odnosno prevoz dovoljen samo pod pogojem, da je žival popolnoma očiščena. Na perutnicah in nogah ne sme biti prav nič perja, a drob mora biti odstranjen. Pri pitanih živalih mora biti odstranjena tudi maščoba. Blago, ki ni tako očiščeno, se ne sme uživati in prevažati tudi ne v tranzitnem prometu.

RAZNO.

Objava kralj. generalnega konzulata Italije v Ljubljani. Kr. generalni konzulat Italije v Ljubljani dovoljuje si objaviti, da bodo konzularni uradi vsled preselitve iz Šelénburgove ulice na Erjavčevu cesti št. 11 vključno od 25. do 29. t. m. za občinstvo zaprti. Vendar se bo v nujnih zadevah izdal vizum za potovanje v Italijo 25. in 27. t. m. med 9. in 12. uro dopoldne v navadni sobi v Šelénburgovi ulici. Ob enem se objavlja z veljavo od 30. t. m. nadalje: V svrhu prepričenja, v kolikor je to mogoče, dolgega čakanja občinstva v pisarni kr. konzulata se določa, da se izdaja vizum za vstop v kraljevino Italijo prosilcem le proti pismini prošnji na za to določeni tiskovini, naslovljeni na kr. konzulat, katero je spolniti in podpisati v dveh izvodih. Tiskovine je zahtevati ustmeno ali pisмено v pisarni kr. generalnega konzulata. Razun nujnih slučajev, katerih nujnost je treba dokazati, vročili se bodo potni listi prosilcem šele naslednji dan, ko so bili predloženi pisarni kr. generalnega konzulata.

Gospodarska propaganda v inozemstvu. Te dni so odpotovali delegati iz naše države na kongres mednarodne trgovske zbornice. S seboj so vzeli večje število naših publikacij v angleškem, francoskem in nemškem jeziku in 1500

izvodov »Privredne Jugoslavije«, katero je izdal nacionalni komite mednarodne trgovske zbornice za našo državo. V tej publikaciji so detaljno navedene vse panoge našega gospodarstva z izčrpnimi statističnimi podatki.

Težak gospodarski položaj v Karlovcu. Gospodarska kriza je v Karlovcu po poročilu hrvatskih časopisov jako občutna. Trgovina in obrtnost stalno nazadujeta. Večina tovarn v Karlovcu je že ustavila delo, vsled česar je delavstvo v veliki skrbi za preživljanje. Brezposelnost pa poostrujejo še delavci iz okolice, ki hodijo na delo v Karlovec. Ti so veliko cenejši nego mestni delavci, kateri so vsled tega še v slabšem položaju.

Težka kriza slovenskega vinogradništva. Zveza slovenskih vinogradnikov je poslala ministru za finance spomenico, v kateri navaja, kako veliko škodo je pozeba v zadnjih tednih povzročila v vinogradih. Splošno se pričakuje, da Slovenija ne bo letos pridelala niti polovice lanskega pridelka. Zveza prosi ministra, da dovoli vinogradnikom primeren popust na davkih in jim nakaže primereno subvencijo.

Kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje na specialni živinorejsko - poljedelski šoli na Grmu. Ravnateljstvo specialne živinorejsko - poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu priredi od 10. julija do 20. avgusta 1927 šesttedenski kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje. Smoter tega tečaja je, da se učitelji osnovnih šol usposobijo za učitelje nadaljevalnih kmetijskih šol, ki se imajo kmalu otvoriti na predlog ministrstva za kmetijstvo in vode. V tečaju se bodo predavali tile predmeti: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, živinoreja, poljedelstvo, travništvo, zadržništvo, mlekarstvo, perutninarstvo; kmetijsko gospodarstvo, čebelarstvo, živinozdravstvo, uporaba in konserviranje sádja in zelenjave. Teoretični pouk bo obsegal 24 ur na teden in se bo vršil vsaki dan po 4 ure dopoldne. Dnevno od 3. do 6. popoldne pa se vršijo obvezna strokovna praktična dela. Prazniki in po potrebi tudi kakšna nedelja so določeni za poučne izlete v bližnjo okolico. Zadnje štiri dni tečaja se bodo vršili zaključni izpiti iz vseh predavanjih predmetov. O izpiti se bodo udeležencem tečaja izdala izpričevala. 2. V tečaj se sprejme največ 15 učiteljev iz ljubljanske oblasti. Prošnje za sprejem v tečaj se morajo vložiti najpozneje do 5. julija t. l. preko pristojne uprave osnovne šole na ravnateljstvo specialne živinorejsko - poljedelske šole na Grmu. V tečaj sprejete prosilce bo ravnateljstvo obvestilo takoj po poteku roka za vlaganje prošenj. Vsi sprejeti se morajo zglasiti dne 11. julija dopoldne pri ravnateljstvu zavoda. 4. Glede oskrbe in prehrane udeležencev tečaja ni nič določenega. Ravnateljstvu pa bo mogoče dati na razpolago v internatu stanovanje brezplačno, prehrano pa proti odškodnini 12 do 15 Din na dan.

Posebnosti trgovskih običajev. — Na naših tržiščih so ljudje vajeni besednega sporazuma, ki postaja včasih prav živahen. V tujini pa najdemo tudi narode, ki se v trgovinskem običaju drže starih, za nas čudnih navad. Kupčijske posle opravljajo brez besed, ne, da se stranki sploh vidite; in kljub temu ti že od pamtikeva ne čutijo potrebe, opustiti vkoreninjeno navado. Na Malaiskem otočju prebiva pleme, ki med

seboj popolnoma nemo trguje; kupec položi zamenjalno robo tiho poleg blaga, ki si ga želi; če prodajalcu ponudba ni všeč, jo z nemim znamenjem roke odkloni, in stvar je brez hrupa in trušča obojestransko končana. Dolgi premisleki pri takih kupčijah seveda niso mogoči, ker bi odlašanje smatral kupec za odobritev ter zadovoljno pograbil zameno. V Afriki, v zalivu Guinea potegnejo zamorci ob obrežju vrv ter položijo ali postavijo na obeh straneh nekako javno razstavo svoje robe, tako, da nasproti stoječi predmeti predstavljajo medsebojno zamenjalno vrednost. Interesenti si ogledajo ta »sejm« ter po potrebi in presoji odnesejo lastno ali tuje blago, brez vsake besede. Na Alaski biva narod, ki ne pozna neposredne trgovine; vsa kupčija se vrši s posredovanjem; javnih prodajalen tam ni najti; cene določajo brezizjemno mešetarji. Potrijarhalnična razdelitev posameznih slojev v nekaterih pokrajinah Indije je tudi v trgovskih običajih rodila svoje posebnosti. Jako stroga pravila poedinih plemen so verskega značaja ter se ne smejo pod nikakimi pogoji kršiti. Slučaji pa nanesejo, da bi prišlo do trgovskega sporazuma recimo med zastopnikom visoke plemiške družine Bramanov ter potomcem kakega obrtnika, ki se prvemu niti na štiriindvajset korakov ne sme bližati, oziroma dvanajst, če plemenska razlika ni tako globoka. Seveda izkoriščajo pripadniki plemičev pri trgovskih poslih svoje izjemne prednosti, ki jim dovoljujejo stike z visokostojnimi osebami. V srednji Indiji živi narod, ki se ogiba vsakega stika z ostalim svetom, to so Gondi, ki iz prirojene skromnosti odklanjajo vsako občevarje z drugimi plemeni. S temi ljudmi sploh ni mogoče neposredno govoriti, celo angleške davčne oblasti pošiljajo v te kraje izvrševalca z bobnom in na ta poziv prinesejo obvezanci dolžne zneske ter jih brez besedice položijo na določeno mesto, kjer jih odposlanec oblasti pobere. — Tudi Evropska celi-

na ima svoje plemenske čudake. Na južnoistočnem delu Španije živi v gorovju rod, ki se že stoletja odteguje vsakemu stiku z ostalim svetom. Pradedje tega svojevrstnega plemena so bili tihotapci in brodolomci, ki so se pred približno dvanajstim stoletjem tam naselili. Ostali so popolnoma izolirani ter so glede kulturne stopnje precej podobni prej omenjenim Gondom. Vsak poizkus, te evropske divjake približati kulturi, se je doslej ponesrečil. — (K. Tiefgruber.)

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Mariboru, dne 15. VI. 1927. 1 kg govejega mesa 8—18, jezika svežega 9—16, vampov 8, pljuč 6, ledvic 10—18, možganov 14—16, parkljev 4 do 5, vimen 10, loja 10—11. Teletina: 1 kg teletine 13—20, jeter 13—18, pljuč 8—10. Svinjine: 1 kg prašičjega mesa 17—30, sala 22—23, črevne masti 16 do 18, pljuč 10, jeter 15—17, ledvic 17.50 do 20, glave 10—15, nog 5—8, slanina sveže 22—25, papricirane 25—30, prekajene 25—30, masti 22—26, prekajenega mesa 23—32, gnjati 32—36, prekajenih nog 7—8, prekajenega jezika 30—36, prekajene glave 12—16. Drobnica: 1 kg ovčjega mesa 8—10, 1 kom. kozliča 90. Klobase: 1 kg krakovskih klobas 36—38, debrecinskih 38—40, brunšviških 18—25, pariških 30, posebnih 30, safalad 30, hrenovk 30—32, kranjskih klobas 36—40, 1 kom. prekajenih klobas 4—5.50, 1 kg mesenega sira 26—30, 1 kg tlačenk 20—26. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 7, II. 4—6. Kože: 100—200, 1 kg goveje kože 11—13, telečje kože 20, svinjske kože 8—8.50, gornjega usnja 75—100, podplatov 40 do 60. Perutnina: 1 kom. piščanca majh. 12.50—20, večj. 27.50—35, kokoši 32—40, race 25—45, gosi 25—80, purana 100—110, zajca dom. majhn. 7—15, večj. 20—40. Mleko, maslo, sir, jajca: 1 lit. mleka 2—2.50, smetane 10—14, 1 kg surovega masla 36—40,

čajnega masla 55—65, masla kuhanega 45—50, ementalkega sira 90, polementalkega 40, trapistnega 25—32, grojskega 35—40, tilsitskega 35—40, parmazana 90, 1 kom. sirčka 4—6, 1 kom. jajca 1—1.25. Pijače: 1 lit. vina novega 8 do 14, star. 16—25, piva 8, 1 stekl. piva 5.50, 1 lit. žganja 35—45. Kruh: 1 kg belega kruha 6, črnega 5, 1 kom. žemlje 5—5 in pol dkg 0.50. Sadje: 1 kg češenj 2—5, posušenih sliv 10.50—12, marelic 30, 1 kom. limone 0.20—1.50, oranže 0.50—2, 1 kg rožičev 10, smokev 12—14, dateljnov 25—28, mandeljnov 25—28, orehov 12, oluščeni 35—40, maka 16—18. Specerijsko blago: 1 kg kave I. 70—75, II. 50—65, pražene I. 75—90, II. 56—70, čaja 75—125, soli 3.25, popra celega 60, mletega 60, cimeta 60, paprike 70—75, testenin 12—14, marmelade 25—32, sladkorja v prahu 17, v kristalu 15, v kockah 17, kvasa 35, škroba pšen. 20, rižvega 20, riža 6—12, 1 l kislove kisline 45, kisa navadnega 2—3, vinskega 4—5, olja olivnega 20, bučnega 16—18, špirita denat. 12, 1 kg mila 16—18, sode 2. Žito: 1 kg pšenice 3.50 do 4, rži 3, ječmena 2.50—3, ovs 3, koruze 2.50, prosa 3.50, ajde 4, fižola 3—4, graha 14, leče 12. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 00 5.75 št. 1 5.50, 2 5.50, 4 5, 5 4.75, 6 4.50, 7 4, ržene D Ia 4—4.50, prosene kaše 6. 1 kg ječmenčka 6 do 12, otrobov 2 do 2.25, koruzne moke 2.50 do 2.75, koruznega zdroba 3.50 do 4.50, pšeničnega zdroba 6, ajdove moke št. 1 8.50, ajdove moke št. 2 7.50, 1 liter kaše 7, 1 kg ržene kave 14, 1 kg cikorijske 25 Din. — Kurivo: 1 m³ trdih drv 140 do 160, mehkih 105 do 120, 1 q trboveljskega premoga 44 do 50, 1 q velenjskega premoga 25 do 32, 1 kg oglja 2, 1 kg koksa 1 do 2, 1 liter petroleja 7, 1 liter bencina 10 do 12, 1 kg karbida 7, 1 kg sveč 25 do 32 Din. — Zelenjava: 1 kom. zgodnje salate 1 do 1.50, glavnote 1 do 2, štruncate 1 Din, 1 glava zgodnjega zelja 1 do 4, 1 glava ohrovt 2 d 3, 1 km. karfijole 2 do 30, 1 šopek špargelnov 5 do 15, 1 kup-

ček špinače 1, 1 kg paradižnikov 15, 1 kom. kumarc 2 do 10, 1 kupček graha v stročju 1, 1 liter luščenega graha 10 do 14, 1 kg fižola v stročju 28, 1 šopek peteršilja 0.25 do 0.50, zelene 1 do 2, zelenjave za kuh 0.50, 1 kg čebule 5 Din, česna 12 do 16 Din, 1 kom. popra 0.25 do 0.50, 1 kom. vrtnega korenja 1, 1 kom. rdeče pese 0.25 do 0.50, repe 1, kolerabe 0.50 do 1, 1 kg krompirja zgodnjega 6 do 8, poznega 1.75 do 2.25, hrena 8 do 10, kislega zelja 4, kisle repe 2 Din.

Podražitev kruha v Zagrebu. Te dni so peki v Zagrebu podražili črni kruh za 50 in beli kruh za 25 par kg.

Živinski sejem na Dunaju dne 20. junija 1927. Na sejem se je prignalo 1677 (iz Jugoslavije 130) volov, 604 (215) krav, 455 (123) bikov, skupaj 2736 (468) glav živine. Iz drugih držav se je prignalo: iz Avstrije 422, iz Ogrske 780, iz Rumunske 927 in iz Češke 139 glav. Kupčija je bila srednja. Ekstremne cene, ki so še dosegle, so znašale 1.85 do 2.05 S. Sicer so bile cene za vole Ia 1.60—1.80 S, Ila 1.35—1.50 S, IIIa 1.15 do 1.20 S, za krave 1.30—1.50 S, za bika 1.35—1.70 S.

Prašičji sejem na Dunaju dne 21. junija 1927. Na sejem se je prignalo 17.298 prašičev in sicer iz Jugoslavije 4467, iz Ogrske 450, iz Rumunske 3794 in iz Poljske 8587. Kupčija je bila srednja. Cena za pitane prašiče se je gibala med 1.95 do 2.10 S za kg.

DOBAVA, PRODAJA.

Nabava kolarskega lesa. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje drugo pisмено dražbo za dobavo kolarskega lesa. Dražba bo dne 23. julija 1927 ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jabora trg št. 2, soba št. 42. Jamčevina (5% ali, če je inozemec, 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journal, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štruce, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke Vam nudim s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Otroške majice, kratke nogavice, kopalne hlače, flor-nogavice za ženske in moške, kravate, žepne robce, ovrtnike, manšetne gumbe, dežnike, palice, nahrbtnike, dišeče milo kupite najceneje pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika. Na veliko!

Tiskarna MERKUR, Ljubljana

trg.-ind. d. d. - Simon Gregorčičeva ulica 23 se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovce, obrtnike, industrijce in urade. - Lastna knjigoveznica

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. - Raznovrstne rudninske vode.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom. Ceniti na razpolago!

Izdolovanje oljnatih barv, firme, lakov in steklarskega kleja. - Zaloga kemičnih in rudninskih barv. - Potrebščine za slikarje, pleskarje, ličarje in druge, vse v te stroke spadajoče.

Se priporoča

IVAN JANČAR

Trgovina Miklošičeva cesta 4 Skladišče Vidovdanska c. 14.

Pisalni stroji **URANIJA** so najpopolnejši, vrhunec nemške tehnike.

Najboljši v materialu so švicarski **PLETILNI STROJI DUBIED**

NAJNIŽJE CENE

tudi na mesečna odplačila samo pri

Josip Petelincu, Ljubljana

ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Zahtevajte prospekte!

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN, Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna posredba! Zahtevajte cenike

Klobuke, slamnike

ter raznovrstno modno in galanterijsko blago nudi najugodnejše

Jakob Lah, Maribor, glavni trg št. 2.

Radi prezidave izredno nizke cene!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :: :: Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.